

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2019

Toimiala: SIVISTYSTOIMIALA

Palvelualue: Toimialan hallinto ja yhteiset palvelut

Sopimuksen tarkoitus:

Tällä operatiivisella sopimuksella toimialajohtaja ja palvelutuotantoa edustava palvelualuejohtaja/yksikköjohtaja sopivat kasvatus- ja opetuslautakunnan ja kaupunginhallituksen välisen strategisen sopimuksen asettamien tavoitteiden mukaisesta palvelutoiminnan laajuudesta ja resursseista sekä toimista palvelutuotannon kehittämiseksi.

1 Lähtökohdat

1.1 Kuvaus toiminnasta

Sivistystoimialan yhteisen hallinnon toiminnan lähtökohtana on järjestää keskitetyt hallintopalvelut koko toimialan osalta. Yhteinen hallinto johtaa toimialan toimintaa, valvoo päätösten toimeenpanoa ja kehittää toimialan toimintaa ajan tarpeita vastaavaksi.

Sivistystoimialan yhteisiä palveluja ovat puolestaan sellaiset useita palvelualueita koskevat palvelut, joita ei ole tarkoituksenmukaista jakaa eri palvelualueille. Näihin kuuluvat projektit ja hankkeet, kuraattoritoiminta, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta ja varhaiskasvatuksen palveluohjaus. Myös yksityisten toimijoiden palvelutoiminnan ohjaus, neuvonta, toiminnan kehityksen seuranta ja valvonta tapahtuu tätä kautta.

Uusien ruokapalvelusopimusten myötä yhteisiin palveluihin kohdistuu myös ruokapalveluidenkustannukset usein sopimusten osalta.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Kaikkien toimialojen uudistunut hallinto tukee uutta kaupungin perustehtävää 2019 alkaen.

Oppilas- ja opiskelijahuollon palveluprosessien tarkastelu yhdessä hyvinvointitoimialan kanssa soten siirtyessä suunnitelman mukaan maakuntahallintoon vuonna 2021

Opetus- ja kulttuuriministeriön digiloikan toteuttaminen aloitettiin 2017, toiminta vakiintuu 2019 syksystä alkaen ja hallinto tukee toimintaa kehittymään tuottamalla henkilöstölle koutusta ja muuta tukea palvelualueiden tarpeita vastaavaksi. .

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan hallinnointi siirrettiin kokonaisuudessaan sekä hyvinvointitoimialalta että perusopetuksen palvelualueelta yhteisiin palveluihin vuoden 2018 alussa. Muutos koskee lähinnä erityisen tuen tarpeessa olevien lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa. Sivistystoimiala tuottaa jatkossa kyseisten lasten loma-aikojen toiminnan, mutta laskuttaa palvelusta hyvinvointitoimialaa. Iltapäivätoiminnan kysyntä on kasvanut. Lisäksi lähikouluperiaate lisää pienluokilla käyvien lasten määrää lähikouluissa, mikä vaikuttaa myös iltapäivätoiminnan henkilöstöressurssitarpeen lisääntymiseen.

Varhaiskasvatuksen osalta palvelujen kysyntä ei jatka yhtä voimakasta kasvua kuin edellisinä vuosina. Lähtökohtana palvelusetelitoiminnan osalta on se, että pidetään toiminnan laajuus vuoden 2018 tasossa. Palvelukapasiteetin laajeneminen on lähinnä tapahtunut viimeisten vuosien aikana yksityisten palveluntuottajien toimesta, koska kaupungin rakennushankkeet eivät ole edenneet suunnitellussa aikataulussa ja joitakin kunnallisia yksiköjä on jouduttu sulkemaan. Syksystä 2018 lähtien oman toiminnan kapasiteetin lisäys toteutuu valmistuvien yksiköiden ja rakennusvaiheessa olevien yksiköiden myötä. Varhaiskasvatuksen asiakasmakuissa on tapahtunut merkittäviä muutoksia. Muutokset vaikuttavat lapsikohtaisen palvelusetelin arvoon, mikä lisää merkittävästi menoja, jos palveluseteli halutaan pitää todellisena vaihtoehtona perheille. Vaihtoehto olisi, että muutoksia ei toteuteta ja asiakasmaksut muuttuvat huomattavasti suuremmiksi verrattuna kaupungin oman tuotannon asiakasmaksuihin.

Uusi varhaiskasvatuslaki on tullut voimaan 1.9.2018. Laki vaikuttaa henkilöstön kelpoisuuksiin. Laissa on määrätty siirtymäajasta, on todennäköistä, että muutos lisää palveluntuottajien henkilöstökustannuksia ja näin ollen se tulee vaikuttamaan palvelusetelin arvoon siirtymäajan kuluessa. Lisäksi varhaiskasvatukseen tullaan perustamaan valtakunnallinen tietovaranto, johon myös kaikki yksityiset tuottajat ovat velvollisia tuottamaan tietoa.

Palvelujen tarvetta kuvaavat tunnusluvut	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Yhteinen hallinto									
Palvelussuhteessa olevien henkilöiden määrä 13.4. tilanteessa	4396	4409	4387	4405	4322				
Palvelussuhteiden määrä 13.4. tilanteessa	4647	4631	4698	4680	4485				
Perusyksiköiden lukumäärä	140	134	130	131	131				
Kohdistettujen työpaikkahakemusten määrä	4548	4921	4293	4691	4516 (tammi-heinä)				
Avointen työpaikkahakemusten määrä	4493	4789	4042	4772	1558 (tammi-heinä)				
Tilinpäätöksen/talousarvion netto (1 000 €)*	279 142	279 829	289 332	288 240	296 529	302 205	306 738	312 566	320 068

*) 2014 – 2017 tilinpäätös, 2018 talousarvio, 2019 – 2022 käyttötalouden suunnitteluluvut

Yhteiset palvelut									
0-6 – vuotiaiden määrä (vuoden lopussa)*	11 957	12 074	12 065	11 930	11 875	11 840	11 867	11 852	11 907
Palveluseteli, päiväkodit	1 272	1 494	1 891	2 280	2 380	2 380	2 500	2 500	2 550
Palvelusetelit avoin toiminta	29	26	23	0	0	0	0	0	0
Kotihoidon tuki	2 155	2 207	2 104	1 840	1 800	1 750	1 700	1 700	1 700
Yksityisen hoidon tuki yhteensä	518	484	417	341	350	330	330	330	330
Hankittu esiopetus	154	153	193	208	220	220	190	200	200
7-8 -vuotiaat			3 198	3 233	3 166	3 127	3 114	3 168	3 223
Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta / kaupungin oma tuotanto	717	842	795	825	1 040	1 030	1 030	1 050	1 060
Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta / avustettu toiminta	996	993	1 034	1 153	1 270	1 270	1 260	1 280	1 290

* Luvut ovat kaupungin tietopankista

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Hallituskauden aikana on tapahtunut merkittäviä muutoksia erityisesti varhaiskasvatuksessa ja opetuksen digitalisoinnissa. Toimialan hallinto johtaa muutosprosessin läpiviemisen toimialalla sovitamalla ne kaupungin strategiaan.

Strategisena toimialan omna hankkeena on tarkoitus panostaa erityisesti perusopetuksen oppimisympäristöjen digitalisoimiseen. Kaikkien palvelualueiden oppimisympäristöjen digitalisoimisen etenemistä tuetaan myös hallinnosta käsin. Tukea toteuttaa IT-palvelut ja TOP-keskus pääasiassa.

Muita strategisia painopisteitä ovat:

- Toiminnanohjausjärjestelmien yhtenäistäminen.
- Tiedolla johtamisen kehittäminen.
- Hallinnon uudistaminen kaupungin perustehtävää tukeväksi.

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa keskeisenä tavoitteena on kehittää yhteistyötä perusopetuksen kanssa palveluntuottajasta riippumatta.

Toimialalla osallisuuden kokemuksen lisääminen ja terveelliset elämäntavat ovat painopisteitä toiminnassa.

Varhaiskasvatuksen palveluohjauksessa varmistetaan yhteistyössä yksiköiden johtajien kanssa kunnallisten varhaiskasvatuspaikkojen tehokas täyttö, noudattaen annettuja ohjeita ja tehtyjä päätöksiä.

Yksityisen varhaiskasvatuksen toiminnan kehityksen ohjauksessa ja seurannassa painopiste on lapsen saaman tuen varmistamisessa. Edelleen jatketaan työtä varhaiskasvatussuunnitelman toteutumisen varmistamiseksi, samalla huomioidaan uusi lainsäädäntö. Jatketaan toimintavuonna 2019-2020 5-vuotiaiden osittain maksutonta varhaiskasvatus –kokeilua.

Valmistellaan toimialan yhteisen hallinnon ja yhteisten palveluiden kokoaminen yhdeksi palvelualueeksi, mikäli hallintouudistus toteutuu, vuoden 2020 alusta lukien.

2 Taloudelliset tavoitteet

2.1 Määrärahat

1.000 €	TOT 2017	TA 2018	TA 2019
Tulot	4 173	4 597	5 585
Menot	49 699	53 963	59 003
Netto	-45 526	-49 366	-53 408
Muutos-%	2,1 %	8,4 %	8,2 %

3 Resurssien käyttö

3.1 Työvoiman käyttö

	TOT 2017	TA 2018	TA 2019
Htv	145,3	155	155
Palkat ja palkkiot	6 663.404	8 176 873	9 332.842
Sijaistus %	32,1 %	25 %	25%
Sairauspoissaolo%	2,6 %	3 %	3%

4 Toiminnalliset tavoitteet

4.1 Operatiiviset tavoitteet

Strategisesta sopimuksesta johdetut

Strategisen sopimuksen tavoite (viite)	Strategisen linjauksen tunnus/ alataavoite	Palvelualueen tavoite	TA 2019 mittari	Mittarin seurantaväli	Vastuuyksikkö
Uusien digitaalisten toimintaympäristöjen omaksuminen	2.2.2.	Päätelaiteratkaisun ja hankintojen toteuttaminen yhdessä IT-palvelujen kanssa. Henkilöstön osaamisen kehittäminen koulutuksen ja muun tuen avulla.	Laitehankinnat toteutuneet, koulutusprosessit käynnissä	Kerran vuodessa	TOP-keskus ja IT-palvelut
Ehkäisevä työ osaksi asiakastyötä; kuraattoripalvelut	2.1.2.	Oppilas- ja opiskelijahuollon palveluprosessien tarkastelu yhdessä hyvinvointitoimialan kanssa soten siirtyessä maakuntahallintoon vuonna 2020	Toteutunut	Kerran vuodessa	Erityispalvelupäälikkö
Lisätietoja:					

Muut

Tavoitteen peruste (=mistä tavoite on johdettu, esim. ohjelma tai normi)	Palvelualueen tavoite	TA 2019 mittari	Mittarin seurantaväli	Vastuuyksikkö
--	-----------------------	-----------------	-----------------------	---------------

Tiedolla johtamisen edistäminen	Tietovarastoon saadaan riittävät tiedot raportointiin ja johtamisen sekä päätöksenteon tueksi	Toteutunut ja käytössä	Kerran vuodessa	Toimialajohtaja, hallinnon päälliköt, tietopalveluasiantuntija
Kansainvälistymistä tuetaan (2.2.4.)	Koulujen toiminnan tukeminen, ulkoisen rahoituksen hakeminen toiminnan tueksi	Toteutuu osana kehittämistoimintaa, seurataan rahoituksen toteutumista	Osavuosikatsausten yhteydessä	Kansainvälisten asioiden päällikkö
Primuksen käytön laajentaminen varhaiskasvatukseen (toiminnanohjausjärjestelmä)	Selvitetään varhaiskasvatuksen mahdollisuus siirtyä käyttämään samaa tietojärjestelmää perusopetuksen kanssa ja tietojärjestelmän toteuttaminen järjestelmän toimittajan kanssa yhteistyössä	Selvitys tehty ja tulosten perusteella tehty toimintasuunnitelma	Kerran vuodessa	Hallintopäällikkö
Toiminnan kehittämisen tukeminen	Kehittämismallin käytön juurruttaminen, ulkoisen rahoituksen hakeminen	Kehittämismalli on käytössä, ulkoisella rahoituksella toteutettava kehittämistoimion lisääntyneet	Osavuosikatsausten yhteydessä	Kehittämispäällikkö ja salkkupäälliköt
YHTEISET PALVELUT				
Lasten ja perheiden hyvinvointia tuetaan laadukkaalla varhaiskasvatuksella Smart and Wise Turku - Palvelujen ohjaus ja digitaaliset palvelut	<p>Palveluohjauksen toiminta on asiakaslähtöistä ja tehokasta.</p> <p>Palveluohjaus antaa huoltajille monikanavaisesti tietoa varhaiskasvatuspalveluista, jotta huoltajilla on riittävästi tietoa palveluista kun he tekevät päätökset koskien lapsensa palvelua.</p> <p>Palveluohjauksessa omalta osaltaan varmistamaan ja seurataan kunnallisten paikkojen tehokasta täyttöä.</p> <p>Kaupungin omien päiväkotien täyttöastetavoitteesta huolimatta perheille tarjotaan ensisijaisesti lähipalvelua eikä kaupungin omien päiväkotien täyttöastetavoitteet menettämisen periaatteen edelle.</p> <p>Aamu- ja iltapäivätoiminnan sähköisten asiakaspalveluprosessien kehittäminen</p> <p>Palvelusetelin laajentaminen yksityiseen perhepäivähoitoon</p>	<p>Varhaiskasvatusta tarjotaan perheille lähipalveluna.</p> <p>Sähköisten järjestelmien parempi ja laajempi hyödyntäminen osana Turun kaupungin laajempaa sähköisten palvelujen kehittämistä ja osallistuminen yhteispalvelupisteen toteuttamiseen</p> <p>Täyttöaste kunnallisissa päiväkodeissa on mahdollisimman korkea lukuun ottamatta kesäkuukausia</p> <p>Toteutetaan lähipalveluperiaatetta resurssit huomioiden</p> <p>Sähköisten järjestelmien parempi ja laajempi hyödyntäminen</p> <p>Palveluseteli on käytössä myös perhepäivähoidossa vuoden loppuun mennessä.</p>	Kerran vuodessa	Yhteiset palvelut - palveluohjaus
Luodaan puitteet hyvinvoinnille laajalaisella yhteistyöllä	Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa liikutaan kaksi tuntia päivässä	Henkilöstön suorittama arvointi liikunnan määrästä lukuvuosittain	Kerran vuodessa	Yhteiset palvelut – aamu- ja iltapäivätoiminta

Hyvän elämän Turku luodaan ottamalla aktiivisuus elämäntavaksi	Terveystiedon edistäminen terveellisen ruokavaliota myötä – mukana kaikki toimijat	Ravitsemussuositusten toteutuminen ja kouluterveyskyselyn tulokset	Kerran vuodessa	Koko toimiala
Varhaiskasvatustalaki 540/2018	Uuden varhaiskasvatustalain ja varhaiskasvatustalasuunnitelman toteutumisen varmistaminen yksityisessä palvelutuotannossa	Vuosittain auditoitu 20 % toimintayksiköistä	Kerran vuodessa	Yhteiset palvelut Varhaiskasvatus
	Kehitetään yksityisen palvelutuotannon lakisääteistä ohjausta, neuvontaa ja valvontaa toteuttamalla auditointimallia	Toimintavuoden lopussa toteutettava itsearviointi toimintayksiköissä ja perhepäivähoidossa	kerran vuodessa	Yhteiset palvelut Varhaiskasvatus ja aamu- ja iltapäivätoiminta
	Valvontaviranomaisten yhteistyön kehittäminen – kaupunki ja avi	Syyskuussa 2018 voimaan tuleen varhaiskasvatustalain vaatimukset valvontaan liittyen on huomioitu toimintaperiaatteissa	6 kk	Yhteiset palvelut
Turun seudulla monipuoliset sivistyspalvelut saadaan esteettömästi kaikkien ulottuville Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle	Ilta- ja aamupäivätoiminta tarjoaa kaikille tasavaroiset vapaa-ajanviettomahdollisuudet koulupäivän jälkeen.	Hyvinvointitoimialta siirtyneiden palvelujen järjestäminen on toteutettu suunnitelmien mukaisesti Lapsille suoritettava kysely	kerran vuodessa	Yhteiset palvelut – aamu- ja iltapäivätoiminta
	Osallistuminen 2013 ja 2014 syntyneiden lasten osittain maksutonta varhaiskasvatusta kokeiluun	Vaikutusten arvioinnin toteuttaminen osana valtakunnallista arviointia	kerran vuodessa	Yhteiset palvelut
Lisätietoja:				

4.2 Projektit

Hanke	Projekti	Vaihe	Hyötytavoitteet	Alku	Loppu	Strategia- kytkös
Sito/Organisaation toimintakyvyn kehittäminen	Siton tietovaraston kehittäminen ja raportointiportaalin käyttöönotto	Käyttöönoton valmistelu	Tiedolla johtamisen kehittäminen ja toimintamallin käyttöönotto kaikilla palvelualueilla	2018		3.2.4 Parempaa johtamista ja päätöksentekoa tuetaan tiedonhallintaa parantamalla
Sito/Organisaation toimintakyvyn kehittäminen	Varhaiskasvatustalain Primus-kehittäminen	Yhden yhtenäisen järjestelmän mahdollisuuksien kartoittaminen ja arviointi	Asiakashallintajärjestelmien kehittäminen ja toiminnan tehostaminen. Tavoitteena yksi järjestelmä, jolla voidaan hoitaa kaikki maksu- ja tietoliikenne.	2019		3.2.3 Digitaalisia palveluja kehitetään laajalla ja avoimella yhteistyöllä
Sito/Organisaation toimintakyvyn kehittäminen	LP - Lean-mallit kehittämistyöhön	Kehitetään	Kehittämistoiminnan tehostaminen ja tulosten juurruttamisen edistäminen	2018		3.2.2. Tuloksellisuutta parannetaan hyvällä johtamisella, uusilla toimintatavoilla ja niitä tukevilla työvälineillä.

5 Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu

5.1 Kaupungin yhteiset tavoitteet

Henkilöstöohjelman painopistealue	Toimialan tavoite TA 2019	Palvelualueen tavoite TA 2019
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia.	Sivistystoimiala säilyy kyselyissä kärkipaikalla Turussa	<i>Palvelualueen tulokset paranevat kyselyissä.</i>
Aktiivinen osaamisen ennakkointi	Riittävän ja monipuolisen sisäisen koulutustarjonnan turvaaminen	<i>Seurantajärjestelmä kehittynyt.</i>
Turku on vetovoimainen työnantaja	Hakijoiden määrä pysyy vähintään nykytasolla	<i>Hakijoiden määrä pysyy vähintään ennallaan.</i>
Lisätietoja:		

5.2 Toimialoittain/palvelualueittain seurattavat (taulukko poistetaan, mikäli toimialalla ei ole Kunta 10 –palvelualuekohtaista seurantaa)

Kunta 10- mittarit	TOT 2016	TA 2018	TA 2019
Työnantajan suositteleminen (suosittelee %)	86,1%	87%	88%
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	3,25	3,30	3,30
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	90 %	95 %	95%
Työpaikan ilmapiiri	4,1	4,2	4,2
Lisätietoja:			

6 Tunnusluvut

6.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2016	TOT 2017	TA 2018	Arvio TOT 2018	TA 2019	Seuranta- väli
YHTEINEN HALLINTO							
Digitaalisuuden edistyminen kasvatuksessa ja opetuksessa (OPEKA-mittari)	L/V	2,2,/4		2,5/4		2,5	kerran vuodessa
YHTEISET PALVELUT							
Kehittämisen tueksi saatu ulkoinen rahoitus €/omarahoitus%	S/P	1 800 767€/29,9%	1 906 162€/24,5%	2 959 968€/30,0%			puolivuosittain
Kuraattoripalvelujen käyttö asiakkaat/kuraattorit (1 kur./780 opp. OHL:n ohje)	S/P	..	perusop 1 /817 opp TAI 1/1110 opisk Lukiot 1/3818 opisk	2 määräaikaista vakinaistetaan, kaksi lisää TAI		2 kuraattoria lisää	puolivuosittain

Tunnusluvun tyyppi: V= Volyyymi; L/V=Laatu/vaikutavuus; S/P=Saataavuus/peittävyys; T/T=Tuottavuus/taloudellisuus